

Societat EL PORVENIR

CAMBRILS

Festes que se celebraran a la nostra Societat, el dia 8 de Setembre 1933, Diada de la Verge del Camí

A les 12 del matí «Sessió-Vermouth» en la qual l'Orquestrina Ideal Jazz, d'aquesta vila, executarà les següents obres:

« CANTO DE AMOR »	fantasia	J. Vila
« LA DOLOROSA »	fantasia	Serrano
« MARCONI »	Vals-jota concert	

A les 3 de la tarda Segón Concert per dita Orquestrina, interpretant les composicions:

« LUCRECIA »	fantasia-ouverture	J. Vila
« DON GIL DE ALCALÁ »	fantasia	Penella
« FUROR »	Vals-jota concert	

A les 6 Gran Ball de Societat celebrant-se el Ball del Ram i després de la mitja part tindrà lloc el Ball de la Toia, donant als balladors al comprar el ram, un número que serà pel sorteig de la toia.

A dos quarts d'onze de la nit, es representarà per la Secció Dramàtica d'aquesta Societat, el magnífic drama en 3 actes que porta per títol:

Retxes en fora

posat en escena pel director En Francesc Cabré i baix el següent repartiment:

Maria Angela	Fània Montserrat
Esperanceta	Maria Gurnet
Sebastià	Agustí Massagué
Don Luis	Joan Rillo
Onofre	Françesc Cabré
Llorençó	Françesc Princep
Don Albert	Lluís Colom
Tianet	Lola Cabré

Seguidament l'Orfeó de la nostra Societat, cantarà varies escollides composicions del seu extens repertori.

Finalitzarà la vetllada amb la representació del sàinet en un acte,

Viatge de bodes

baix el repartiment següent:

Lola	Antònia Rovira
Júlia	Maria Gurnet
Domingo	Josep Montserrat
Enric	Salvador Cabré
Joan	Manuel Mas

En els intermedis, l'Orquestrina d'aquesta vila, tocarà magnífiques composicions dels millors autors.

No deixeu de concórrer a tan extraordinari acontexement

Una vegada començat l'espectacle tingúes de suspendre's per força major, el públic no tindrà dret a reclamació.

La Societat El Porvenir i el teatre

Durant el període comprès entre els anys 1933 i 1938 la Secció Dramàtica de la Cadira va dur a terme una activitat teatral frenètica i constant.

Text: Jordi Moreno

Fer una cronologia detallada dels diferents grups de teatre que han funcionat en una determinada època de la història del nostre poble és gairebé impossible. Aquesta mena d'activitats són molt propícies a ser oblidades i les fonts escrites sobre aquest tema són gairebé inexistents. Malgrat això, podem establir amb tota seguretat el funcionament d'un grup de teatre a principis del nostre segle.

També tenim referències molt minses sobre l'existència d'algun local amb funcions de teatre durant el segle passat. Segons una font oral, les comparses de Carnaval representaven petits quadres escènics en un recinte tancat que podria representar el primer teatre sòlid del poble. Per altra part, en un magatzem del carrer Sant Josep encara es poden apreciar a la seva façana les lletres gairebé inintel·ligibles que formen la paraula TEATRO. En aquest local, abans de ser reformat, una font recorda haver-hi vist restes d'unes grades. Per altra banda, en el llinard del segle passat i l'actual no podem ometre la sala de festes i cafè de Cal Fabara, on tenim referències de la celebració d'espectacles de "cameta" i sarsueles sobre un escenari permanent. Malgrat això no podem assegurar que hi tinguessin lloc representacions d'obres de teatre.

Gràcies a totes aquestes evidències, podem constatar que el teatre ha estat des de sempre una activitat lligada al nostre poble; malgrat això, ens trobem amb llacunes insuperables d'informació que només la casualitat o la perícia d'alguna persona podran resoldre eficientment.

ELS INICIS DEL TEATRE A LA CADIRA. En aquest article ens centrarem en el grup d'aficionats de la Societat El Porvenir durant la dècada dels anys trenta. En un futur article també avaluarem el treball dut a terme pel grup d'aficionats del Centre Catòlic, que representaren obres paral·lelament amb La Cadira.

El motiu de la formació d'aquesta Secció Dramàtica foren principalment dos. Per una banda el perllongat període d'inactivitat de l'antic grup de teatre de la Cadira, i per l'altra, l'esperit de direcció de Francesc Cabré, conegut també com a Seras. Aquest ja havia participat com a actor i director del primer grup de teatre de la Cadira, portant a terme obres com *O rei o res*, *Mar i Cel*, *El ferrer de tall*, i pastorets. Una característica peculiar del teatre d'aquells temps era la contractació d'actrius a Reus. Tenim referències sobre una noia anomenada "Ventureta" que era contractada per actuar a les representacions. Francesc Cabré era molt bon actor, però sovint s'oblidava del seu paper, fent ballar el cap als apuntadors i als companys d'escena. Aquesta característica l'explica la següent anècdota: un cop, en una obra d'època escrita en vers, havia de dir "Jo tinc vint-i-cinc soldats que serveixen per cinquanta que serveixen per cent". Però a l'hora de la veritat digué "Jo tinc cent soldats que serveixen per cinquanta" i en veure el seu error va donar un cop tan fort a l'escenari que a l'apuntador li caigueren els papers de l'obra per terra, i en aquest lapsus de temps els actors en escena navegaren per l'oceà del dubte intentant amagar el fet.

MULTITUD D'OBRES REPRESENTADES. Entrant ja en el tema que ens ocupa, a principis de 1933 Cabré va formar una secció dramàtica de teatre i la festivitat de Pasqua de Resurrecció, es van posar en escena les obres *Embolics*, el diàleg *El soldat i la criada* i la comèdia *Guerra a casa*. En el mateix any, es representà *En Pau de les calces curtes*. Per la diada de la Verge del Camí s'interpretaren el drama *Retxes en fora* i el sàinet *Viatge de bodes* i finalment per la diada de Tots Sants el drama *El gat de mar* i el sàinet *Sense sogra*. El 21 de gener de 1934, aquesta secció va tornar a representar *El gat de mar*

i a continuació interpretaren la comèdia *Un tros d'home* al Pòsit de Pescadors. Cal remarcar que al programa de festes d'aquell dia apareix aquesta frase curiosa: "Pescadors: no deixeu de veure tan interessant espectacle que representaran els vostres amics del poble. No hi falteu!". Durant el 1935 es dugueren a terme les següents obres: *El fatricida*, *El fill del Senyor Gold* i *L'hereu escampa*. El 31 de maig del 1936 es va representar el drama *El vedell d'or* i la comèdia *Les sabates noves*.

Però la Guerra Civil havia començat, els homes eren cridats a files, i les nits eren perilloses a causa dels bombardejos; la fi d'aquesta secció s'acostava, i el 10 de gener de 1937 a les 5 de tarda, va realitzar la seva última funció amb les obres *La pols del camí* i *El ball dels embolics*. En aquell temps el nom de la Societat El Porvenir havia desaparegut i es parlava de Sindicat. El programa d'aquesta última funció contenia les següents frases: "A benefici de les milícies antifeixistes que lluiten en el front". "Companys Antifeixistes: Esperem de tots vosaltres no deixareu de concórrer a aquest benefici amb la vostra assistència. Salut i revolució per la causa en bé dels Obrers". Durant els 6 anys de vida d'aquesta secció la seva activitat fou frenètica i constant, i és molt possible que hagués continuat així, si la Guerra Civil no hagués fet acte de presència.

L'OBRA QUE NO HA ESTAT MAI REPRESENTADA. La Guerra va trencar el bon ritme d'aquesta secció de teatre aficionat. Obres com *Amàlia*, *Amèlia* i *Emília* i *La mala dona* es van assajar però no van poder arribar a ser representades. Cal destacar el drama tràgic-sentimental en tres actes *La mala dona*, escrita el gener de 1938 i original del cambrilenc Francesc Dalmau. Sembla ser que el "nyenyeta", nom amb el qual era conegut popularment, molt animat per l'activitat de la secció dramàtica de la Cadira, va escriure aquesta obra de teatre per que fos representada al poble. Malgrat els seus esforços, la situació que es vivia en aquells moments no era la més adient per fer teatre, i l'obra ha restat oblidada en una vella maleta d'unes golfes d'un particular fins a l'actualitat. L'obra en qüestió està mecanografiada i ocupa unes 50 quartilles. El seu estat de conservació és òptim i totes les pàgines són llegibles. La trama té lloc a Barcelona i tracta sobre una dona que abandona la seva filla, i passat molt de temps, la filla retroba la mare en un bordell del barri xinès de la mateixa ciutat.

ORIGINALS, DECORATS, VESTITS I ASSAIGS. Els originals de les obres de teatre eren comprats a una llibreria especialitzada de Reus, situada en un carrer proper a la plaça del Mercadal. Un ordinari baixava diverses obres al poble i amb el marge d'un dia s'havia de triar la que finalment representarien i consegüentment comprarien.

Un cop triada l'obra, una persona s'encarregava de fer les còpies dels papers de cada actor, ja sigui de manera manuscrita o mecanografiada. Els assajos tenien lloc a la nit al mateix teatre d'El Porvenir. Al començament es feien a porta tancada i a teló baixat. Quan l'obra ja es tenia més per la mà, el magnífic teló pintat per Pérez Dolç es pujava, i l'assaig era obert a familiars i amics. Els decorats es llogaven a Reus, i els vestits eren el problema de cadascú. El preu d'entrada va començar amb 60 cèntims i poc després va pujar fins als 75. Generalment els beneficis obtinguts amb les entrades anaven a parar a la Societat. Per exemple, una font recorda com la secció dramàtica de la societat va realitzar un obra en benefici de la compra, a la casa Carandini de Barcelona, del primer projector sonor de Cambrils.

Societat
El Porvenir
: TEATRE :

Al poble de Cambrils:

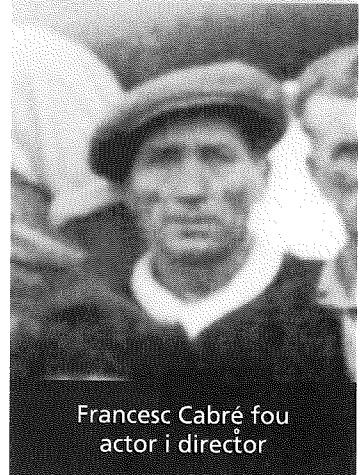
La secció d'aficionats d'aquesta entitat posarà en escena el dia 21 del present, a les 6 de la tarda, una interessantíssima comèdia dramàtica d'insuperable èxit i el sàinet còmic del mes gran humorisme.

Ab dues obres originals de reputats autors catalans; hi pendran part els aficionats Sretes. Fània Montserrat, Maria Jornet, M.ª Josefa Laguna, Lola Cabré, M.ª Teresa Bertran, i els Srs. Agustí Massagué, Francesc Princep, Salvador Cabré, Teodor Morató, Francesc Budi, Joan Rillo, Anton Abellà, i Manuel Mas.—Apuntador, Jaume Sedó; Director, Francesc Cabré.

Després de 57 anys de romandre perduda, ha aparegut una obra dramàtica de teatre, original del cambrilenc Francesc Dalmau.

ACTRIUS I ACTORS AFICIONATS

Molts cambrilencs van passar per aquesta secció de teatre, i segurament a molts familiars dels mateixos els farà il·lusió conèixer que un familiar seu va participar en la dinàmica cultural de la història de Cambrils. Per aquest motiu a continuació enumerarem totes aquelles persones que van passar, en un moment donat, per la secció de teatre de la Cadira: Francesc Cabré, Fània Montserrat, Antònia Rovira, Maria Jornet, Lola Cabré, Josep Martí, Francesc Princep, Agustí Vidal, Francesc Budi, Anton Abellà, Felicià Sedó, Lluís Colom, Salvador Cabré, Joan Rillo, Josep Montserrat, Miquel Pallejà, Agustí Massagué, Manuel Mas, Manuel Martí, M. Josepa Laguna, M. Teresa Bertran, Teodor Morató, Jaume Sedó, Dolors Rubio, Rosita Dalmau, Jaume Isern, Lluís Montserrat, Nuri Massagué i Joan Franch.

Francesc Cabré fou actor i director

BIBLIOGRAFIA I DOCUMENTACIÓ

- Fons documental i fonoteca del Grup de recerca de cultura tradicional i popular l'Anjub.

- SALCEDA CASTELLS, Josep. "Teatre d'aficionats", a *Revista Cambrils* núm. 259.

- DALMAU, Francesc, *La mala dona*. Gener 1938.